

**Wederzijdse
verbondenheid**

Wie mijn vlees eet en mijn bloed drinkt,
blijft in Mij en Ik in hem.
Johannes 6, 56

EET VAN HET BROOD *mel. Zomaar een dak*

Eet van het brood, voedsel voor velen,
al wie er breekt, doet mensen goed,
gaat in Zijn spoor: delen is helen,
een klein begin van overvloed;
sterven is leven, dood het begin
van opstaan, verdergaan,
nog enkel in Zijn Naam.

Drink van de wijn, beker tot weten
waartoe wij hier geroepen zijn:
zegen en heil! Drinken en eten
om er te zijn voor groot en klein.
Sterven is leven, dood het begin
van opstaan, verdergaan,
nog enkel in Zijn Naam.

Beker en Brood, zijn om te weten:
Hij wil voor altijd bij ons zijn.
Telkens wanneer wij het vergeten
horen wij weer bij Brood en Wijn:
sterven is leven, dood het begin
van opstaan, verdergaan,
nog enkel in Zijn Naam.

Begroeting en inleiding:

Soms denk ik nog wel eens terug aan de kerkbeleving uit mijn jeugd. Dat heeft toch een grote invloed gehad op mijn leven. Natuurlijk vonden we het niet fijn, dat we op zondag twee keer naar de kerk moesten. Toch dacht je er niet aan het niet te doen. Je ging ook altijd ter communie. Toch ging dat wel eens mis. Op weg naar de kerk kwamen we voorbij een ijsboer en daar werden 's zondagsmorgens altijd grote blokken ijs bezorgd. Die lagen dan opgestapeld voor de deur van zijn zaak. Wanneer je die zag liggen, dacht je niet aan de communie en tikte je er enkele stukjes vanaf, die je dan maar al te graag in je mond nam. Lekker koud! En in die tijd mocht je dan niet meer ter communie. Je had wat ingenomen. Het was vooral erg, omdat je dat dan thuis weer moest opbiechten. Of was het omdat de woorden: "Doe dit tot mijn gedachtenis" gezien werden als een gebod, een verplichting, waar je niet onderuit kon al was het alleen al maar vanwege de sociale controle? Mijn kinderjaren liggen ver achter me. Wij hebben ondertussen wel beter begrepen wat het zeggen wil, toen Jezus zei: doe dit tot mijn gedachtenis. En: Mijn vlees is echt voedsel en mijn bloed is echte drank. En hij zei ook nog: wie dit brood eet, zal in eeuwigheid leven' Staan wij vandaag op Sacramentsdag even stil bij de Eucharistie en mochten we op een foute manier met de woorden van Jezus omtrent het Laatste Avondmaal zijn omgegaan, vragen wij dan om ontferming.

Schuldbelijdenis:

V. Broeders en zusters,
God roept ons op om ons met Hem
en met elkaar te verzoenen
en te zorgen dat wij zijn genade niet tevergeefs ontvangen. Belijden wij daarom onze schuld.

Heer, die onze toevlucht zijt,
ons redt en ons bijstaat in iedere nood, ook nu,
ontferm U over ons. A: Heer, ontferm U over ons.

V: Christus; die de dood hebt vernietigd en door het evangelie onvergankelijk leven deed aanlichten, ontferm U over ons.

A: Christus, ontferm U over ons.

V: Heer, die in uw goedheid ons de weg wijst en met erbarmen aan ons denkt, ontferm U over ons.

A: Heer, ontferm U over ons.

Eer aan God... Samen bidden

V: Eer aan God in den hoge,
en vrede op aarde aan de mensen die Hij liefheeft.

A: Wij loven U.

V: Wij prijzen en aanbidden U.

A: Wij verheerlijken U en zeggen U dank voor uw grote heerlijkheid.

V: Heer God, hemelse Koning, God, almachtige Vader;

A: Heer, eniggeboren Zoon, Jezus Christus;

V: Heer God, Lam Gods, Zoon van de Vader;

A: Gij, die wegneemt de zonden van de wereld, ontferm U over ons;

V: Gij, die wegneemt de zonden van de wereld, aanvaard ons gebed;

A: Gij, die zit aan de rechterhand van de Vader, ontferm U over ons.

V: Want Gij alleen **zijt** de Heilige.

A: Gij alleen de Heer.

V: Gij alleen de Allerhoogste: Jezus Christus, met de heilige Geest in de heerlijkheid van God de Vader.

A: Amen.

Collecta-gebed

God, voor hen die Gij bemint,

is niets zo dierbaar als uw blijvende aanwezigheid.

uw Zoon heeft ons zijn lichaam en bloed gegeven,

het grote teken van het nieuwe verbond.

Laat de gedachtenis aan zijn lijden, dood en opstanding ons steeds voor ogen staan,

als wij rondom uw heilige tafel

eten van dit brood en drinken uit deze beker.

Door onze Heer Jezus Christus, uw Zoon...

Eerste lezing

Blijf denken aan de tocht van veertig jaar door de woestijn, toen God aan Israël het manna te eten gaf.

Uit het boek Deuteronomium 8, 2-3.14b-16a

In die dagen sprak Mozes tot het volk: 'Blijf denken aan heel die tocht van veertig jaar, die de Heer uw God u in de woestijn heeft laten maken.

Hij heeft u toen vernederd en op de proef gesteld

om uw gezindheid te leren kennen;

Hij wilde zien of ge zijn geboden zoudt onderhouden of niet.

Hij heeft u vernederd en u honger laten lijden,

maar u ook het manna te eten gegeven,

dat gij noch uw vaders ooit hadden gezien.

Hij wilde u daardoor laten beseffen,

dat de mens niet leeft van voedsel alleen,

maar van alles wat uit de mond van de Heer komt.

Denk aan de Heer, uw God, die u uit Egypte,

dat land van slavernij, heeft geleid;

de Heer die u door die grote

en verschrikkelijke woestijn heeft geleid,

vol giftige slangen en schorpioenen,

door dat dorstige land zonder water;
die uit de keiharde rots water voor u liet ontspringen;
die u in de woestijn het manna te eten gaf,
dat uw vaderen nooit hadden gezien'.
Woord van de Heer. - Wij danken God.

Antwoordpsalm *Psalm 147 B, 12-13.14-15.19-20*

Loof de Heer, Jeruzalem.

Loof dus de Heer, Jeruzalem.
Sion, verheerlijk uw God!
Want Hij heeft uw poorten stevig gegrendeld,
uw zonen gezegend binnen uw muur.

Hij laat u in vrede uw akkers bebouwen
en voedt u met tarwebloem.
Hij zendt zijn bevel uit over de aarde
en haastig rept zich zijn woord.

Hij is het die Jakob zijn woord heeft gezonden,
zijn wet en geboden voor Israël.
Nooit was er een volk dat Hij zo heeft behandeld,
geen ander maakt Hij zijn wegen bekend.

Tweede lezing

Omdat het brood één is, vormen wij allen één lichaam.

Uit de eerste brief van de heilige apostel Paulus aan de Korintiërs 10, 16-17

Broeders en zusters,
geeft niet de beker der zegeningen, die wij zegenen,
gemeenschap met het bloed van Christus?
Geeft niet het brood dat wij breken,
gemeenschap met het lichaam van Christus?
Omdat het brood één is,
vormen wij allen één lichaam,
want allen hebben wij deel aan het ene brood.
Woord van de Heer. - Wij danken God.

Alleluja *Johannes 6, 51-52*

Alleluja. Ik ben het levend brood, dat uit de hemel is neergedaald.
Als iemand van dit brood eet, zal hij leven in eeuwigheid. *Alleluja.*

Evangelielezing

Jezus is het levende brood. Zijn vlees is echt voedsel en zijn bloed is echte drank.

Uit het heilig evangelie volgens Johannes 6, 51-58

In die tijd zei Jezus tot de menigte der Joden:

'Ik ben het levende brood dat uit de hemel is neergedaald. Als iemand van dit brood eet, zal hij leven in eeuwigheid. Het brood dat Ik zal geven, is mijn vlees ten bate van het leven der wereld'.

De Joden geraakten daarover met elkaar aan het twisten en zeiden: 'Hoe kan Hij ons zijn vlees te eten geven?'

Jezus sprak daarop tot hen: 'Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u:

Als gij het vlees van de Mensenzoon niet eet
en zijn bloed niet drinkt, hebt gij het leven niet in u.

Wie mijn vlees eet en mijn bloed drinkt, heeft eeuwig leven
en Ik zal hem doen opstaan op de laatste dag.

Want mijn vlees is echt voedsel en mijn bloed is echte drank.

Wie mijn vlees eet en mijn bloed drinkt, blijft in Mij en Ik in Hem.

Zoals Ik door de Vader die leeft, gezonden ben
en leef door de Vader,

zo zal ook hij die Mij eet, leven door Mij.

Dit is het brood, dat uit de hemel is neergedaald.

Het is niet zoals bij de vadersen,

die het manna gegeten hebben en niettemin gestorven zijn;
wie dit brood eet, zal in eeuwigheid leven'.

Woord van de Heer. - Wij danken God.

Geloofsbelijdenis

Gebed van de gelovigen - voorbede

Broeders en zusters,
de mens leeft niet van brood alleen.

Laten we daarom God vragen
ons te geven wat nodig is.

Voor de herders van de Kerk:

dat ze de schat van de sacramenten trouw mogen bewaren
en dienstbaar mogen zijn
om Gods kudde te voeden. Laat ons bidden...

Voor eenheid onder de christenen:

dat zij die dezelfde Naam belijden,
ook weer werkelijk één Kerk mogen vormen,
deelhebbend aan het ene brood. Laat ons bidden...

Voor onze samenleving: dat ieder die er deel van uitmaakt,
mag weten dat er voorzien is in zijn dagelijks brood.
Laat ons bidden...

Voor ons allen: dat wij in ons geloof en in onze liefde
mogen groeien door ons te voeden met het brood des levens.
Laat ons bidden...

Hier volgen de intenties van de eigen gelovige gemeenschap...

Goede Vader,
Gij hebt ons brood uit de hemel geschonken
door de menswording van uw eigen Zoon.
Geef dat wij gesterkt door dit voedsel
U steeds meer tegemoet mogen gaan.
Door Christus onze Heer. *Amen*

Gebed over de gaven:

God, Uw liefde voor ons mensen
werd duidelijk in het leven van uw Zoon
die in Uw Naam op een bijzondere wijze
leefde als één van ons.

Jezus maakte Uw liefde voor ons
o.a. duidelijk door voor een laatste maal
samen te komen met zijn apostelen
om het Paasfeest te vieren.

Uw liefde voor ons in uw Zoon, God, maakte het mogelijk
dat dit samenkomen werd van een samenkomen
ter herdenking van de bevrijding uit de slavernij van Egypte
tot een samenkomen ter bevrijding van de slavernij
van de tijdelijkheid.

Op uitnodiging van uw Zoon zijn wij opnieuw samen
met brood en wijn in ons midden.

Laat ons samenkomen in Jezus Naam worden tot
een samenzijn van mensen met zo'n liefde voor U en voor elkaar, dat het breken van het
brood en

het delen van de wijn opnieuw worden
tot een volledige gave van Jezus aan ons.

Dat vragen wij door Hem, die ons nodigt, Christus onze Heer.

Prefatie

V: De Heer zal bij u zijn.

A: De Heer zal u bewaren.

V: Verheft uw hart.

A: Wij zijn met ons hart bij de Heer.

V: Brengen wij dank aan de Heer onze God.

A: Hij is onze dankbaarheid waardig.

Heilige Vader, machtige eeuwige God,
om recht te doen aan uw heerlijkheid,
om heil en genezing te vinden zullen wij U danken,
altijd en overal door Christus onze Heer.

Om de gedachtenis van het kruis zegenrijk te doen voortbestaan,
heeft Hij bij de laatste maaltijd met zijn apostelen
zichzelf aan U opgedragen als een lam zonder gebrek,
als een offer van lofprijzing, volmaakt en U welgevallig.

In dit sacrament wilt Gij ons voeden en heiligen
en alle mensen in deze wereld één maken in geloof,
één in broederlijke liefde.

Zo naderen wij tot de tafel van dit heilig mysterie om,
vervuld van uw goede gave,
herschapen te worden tot gelijkenis met U.

Daarom wordt in de hemel en op aarde
een nieuw lied gehoord van aanbidding,
en met de engelen zingen wij U toe vol vreugde:

Heilig, heilig, heilig...

Eucharistisch Gebed:

U, Heer van alle machten en krachten,
prijzen wij door Jezus Christus uw Zoon,
die in uw Naam gekomen is.

Hij is uw woord dat ons mensen redt,
de hand die Gij zondaars reikt,
de weg waarlangs uw vrede ons wordt aangeboden.

God, Vader van ons allen,
toen wij ons van U hadden afgewend,
hebt Gij ons doen terugkeren door uw Zoon.

Hem hebt Gij overgeleverd tot in de dood,
opdat wij ons tot U bekeren en elkander beminnen.

Daarom vieren wij de verzoening
die Christus ons heeft gebracht en vragen wij U:
heilig deze gaven met de dauw van uw heilige Geest,
nu wij de opdracht van uw Zoon vervullen.

Want, voor Hij zijn leven ging geven om ons te bevrijden
nam Hij tijdens de maaltijd het brood in zijn handen,
dankte en zegende U, brak het brood
en gaf het aan zijn leerlingen met de woorden:
**Neemt en eet hiervan, gij allen,
want dit is mijn Lichaam, dat voor u gegeven wordt.**

Eveneens nam Hij op die avond
de beker in zijn handen,
prees uw liefde, vol ontferming,
reikte de beker over aan zijn leerlingen en sprak:
**Neemt deze beker en drinkt hier allen uit,
want dit is de beker
van het nieuwe altijddurende verbond,
dit is mijn Bloed
dat voor u en alle mensen wordt vergoten
tot vergeving van de zonden.
Blijft dit doen om Mij te gedenken.**

Verkondigen wij het mysterie van het geloof.
A. Heer Jezus, wij verkondigen uw dood
en wij belijden tot Gij wederkeert, dat Gij verrezen zijt.

Heer onze God, uw Zoon heeft ons dit onderpand van zijn liefde nagelaten.
Daarom gedenken wij zijn dood en verrijzenis
en bieden wij U aan, wat Gij ons hebt gegeven:
het offer van volkomen verzoening.

Heilige Vader, wij smeken U:
neem ons ook aan tezamen met uw Zoon
en schenk ons zijn Geest in deze maaltijd.
Dan zal deze Geest verwijderen wat scheiding brengt.

Laat Hij ons bewaren in de gemeenschap met
Franciscus onze paus en Johannes, onze bisschop,
met alle bisschoppen en met geheel uw volk.
Maak uw kerk, zo bidden wij,
tot teken van eenheid onder de mensen
en tot instrument van uw vrede.

Gij hebt ons hier bijeengebracht aan de tafel van uw Zoon,
samen met de heilige maagd en moeder van God, Maria,
met de H. Jozef, en met alle heiligen.

Breng zo de mensen bijeen van alle rangen en standen,
van alle rassen en talen om in eenheid de maaltijd te vieren tot
een eeuwige verzoening
in een nieuwe wereld die vervuld is van uw vrede.
Door Christus onze Heer.

- a. Door Hem en met Hem en in Hem
zal uw Naam geprezen zijn,
Heer onze God, almachtige Vader,
in de eenheid van de heilige Geest
hier en nu en tot in eeuwigheid. - Amen.

Onze Vader

Vredesgebed:

Liefdevolle God,
het samenkomen van Uw zoon met zijn leerlingen
rond de tafel met brood en wijn,
was een samenkomen rond hoop.
De samenkomst op de avond vóór het lijden en de dood,
werd van een afscheid in wanhoop
tot een afscheid in de reële verwachting,
dat de woorden van Jezus werkelijkheid kunnen worden,
ook Zijn woorden: "Vrede laat ik u, mijn vrede geef ik u."
Moge ons samenkomen in Jezus naam
ons ook sterken om ons steentje bij te dragen
aan de komst van de vrede.
Moge vrede, zijn vrede met u allen zijn.

Lam Gods

Uitnodiging tot communie

Liefdevolle God,
wij zijn ingegaan op de woorden van Jezus:
"Doe dit tot mijn gedachtenis."
Moge de ervaring van de aanwezigen toen,
ook onze ervaringen worden en mogen wij door
het breken van het brood en het delen van de wijn,
één worden in onze verwachtingen van
de voltrekking van de beloften,
dat Jezus bij ons zal zijn
in alle omstandigheden van het leven
om ons uiteindelijk te leiden

naar de bevrijdende aanwezigheid bij U, God, want zie:
Dit is....

Gebed na de communie

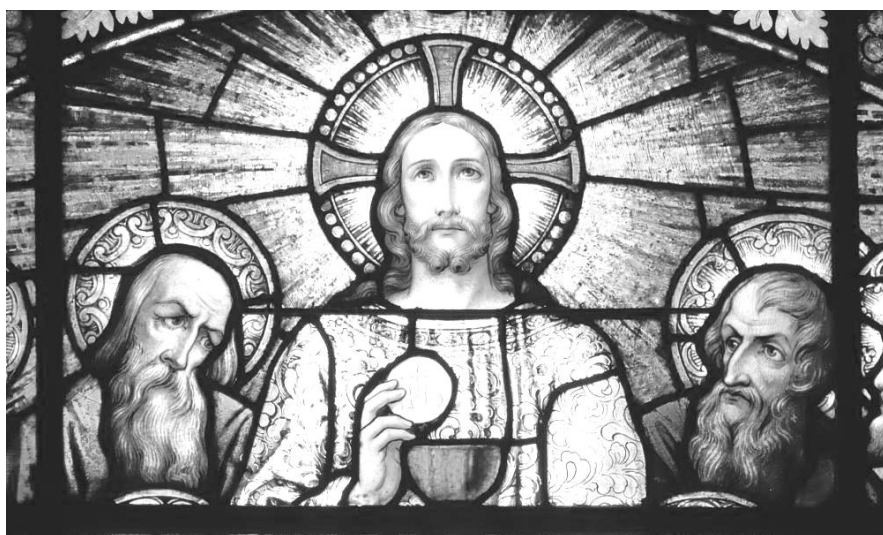
Heer, wij danken U omdat Gij U zelf gegeven hebt,
uw lichaam en uw bloed.

Wij vragen U:

leer ons verstaan dat Gij midden onder ons wilt blijven,
en dat wat wij doen tot uw gedachtenis,
begin is van het gastmaal in de eeuwigheid.
Gij die leeft en heerst in de eeuwen der eeuwen.

Zegenbede:

Wij zijn samen geweest in Jezus' naam
en hebben ons verbonden gevoeld
met al degenen, die de eeuwen door
zijn ingegaan op Jezus' uitnodiging
het brood te breken en de wijn te delen.
Gesterkt door de belofte
van blijvende aanwezigheid van Jezus
voelen wij ons gesterkt in ons leven van alle dag.
Gaan wij daarom gerust heen
met de zegen van de liefdevolle God,
Vader, Zoon en H. Geest.

HET BROOD IN DE AARDE GEVONDEN

Het brood in de aarde gevonden
het brood door handen gemaakt,
het brood van tranen en zorgen,
dat brood dat naar mensen smaakt.

Het brood van oorlog en vrede,
dat dagelijks eendere brood,
het zoete brood van de liefde,
het stenen brood van de dood.

Het brood dat wij duur verdienen,
ons lichaam ons geld en goed,
het brood van ons samen leven,
die schamele overvloed.

Een oogst uit kostbaar gaarden,
de wijn die het hart verblijdt,
de vrucht van hemel en aarde,
een voorsmaak van eeuwigheid.

De wijn die de geest betekent
van een nieuw mensenverbond,
de beker die ons zegent —
de Naam van mond tot mond.

